

PRIMLJENO:	19. VII 20 13. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/13-112
VEZA:	
EPA:	
SKRACENICA:	PRILOG:

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru saobraćaja i pomorstva postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE

Kako će država pružiti kvalitetnu zaštitu pravima naših pomoraca, koja su veoma ugrožena neisplaćivanjem zarada na pojedinim stranim pomorskim kompanijama?

Poslanik

Andrija Popović

Crna Gora

Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	28. 10. 20. 13. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/13-112/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Broj: 01-3051/1
Podgorica, 23.10.2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, u prilogu dostavljamo odgovor na poslaničko pitanje poslanika Andrije Popovića, koje je postavljeno u pisanoj formi prije sjednice Skupštine Crne Gore, zakazane za 24. jul 2013. godine.

S poštovanjem,

MINISTAR

Ivan Brajović
Ivan Brajović

Crna Gora
Ministarstvo saobraćaja i pomorstva

Broj: 01-3051/1
Podgorica, 23.10.2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

PODGORICA

PREDMET: Odgovor na poslaničko pitanje poslanika Andrije Popovića

Prije sjednice Skupštine zakazane za 24. jul 2013. godine, poslanik Andrija Popović dostavio je u pisanoj formi, sljedeće

Poslaničko pitanje

Kako će država pružiti kvalitetnu zaštitu pravima naših pomoraca, koja su veoma ugrožena neisplaćivanjem zarada na pojedinim stranim pomorskim kompanijama?

Na postavljeno poslaničko pitanje Ministarstvo saobraćaja i pomorstva daje

Odgovor

Zapošljavanje pomoraca, kao visokomobilne radne snage koja se nalazi na međunarodnom tržištu radne snage, je dobro organizovano u vidu raširene globalne mreže koja povezuje vlasnike brodova, brodare, agencije za zapošljavanje i institucije za obuku i izdavanje ovlaštenja pomoraca.

Kada su u pitanju zarade pomoraca one su regulisane Ugovorom o radu koji se zaključuje sa vlasnikom broda, odnosno brodarom ili kompanijom.

Postoje razlike kod angažmana pomoraca na brodovima koji viju nacionalne zastave i tkz. zastave pogodnosti (Panama, Liberija, Malta, Bahami itd.).

Na brodovima koji viju nacionalu zastavu pomorci u vrlo malom broju slučajeva imaju problema sa isplatom zarada jer su prava i obaveze pomoraca definisane u skladu sa standardima Međunarodne organizacije rada.

Kada su u pitanju brodovi koji viju zastavu pogodnosti, koje danas apsolutno dominiraju svjetskim tržištem brodarstva, tu se javljaju problemi zbog skrivanja pravog vlasnika i prenošenja odgovornosti na menadžment kompanije koje obično ne poštuju standarde i isplaćuju zarade niže od minimuma koji je propisan pravilima Međunarodne federacije transportnih radnika -sekcije za pomorce (ITF) ili ih djelimično isplaćuju sa zakašnjenjem. ITF je najpoznatiji po svojoj borbi za zaštitu prava pomoraca, te po svojoj kampanji protiv zastava pogodnosti koji koriste upravo zastave pogodnosti kako bi

izbjegli nacionalno zakonodavstvo i umanjili troškove, održavajući plate pomoraca neprihvatljivo niskima, a životne i radne uslove pomoraca lošim.

Takođe, za razliku od većih svjetskih kompanija kod koji nema nikakvih problema u isplati zarada pomorcima, kod malih kompanija koje uglavnom imaju stare ili podstandardne brodove ovi problemi su evidentni. Istina ekonomska kriza na svjetskom tržištu brodskog prostora je dosta doprinjela takvoj situaciji.

Većina naših pomorca se ukrcava na kompanije koje su priznate u pomorskoj industriji, ali ima i manji broj naših pomoraca koji se ukrcavaju na brodove kompanija, koje im neredovno ili nikako ne isplaćuju zarade.

Tu se mora uzeti u obzir činjenica da su Agencije koje vrše ukrcaj pomoraca na stranim brodovima prve, upoznate sa mogućnostima isplate zarada pomorcima pa ih ipak šalju na brodove takvih kompanija. Činjenica je i da zbog finansijskih problema ti pomorci obično ne pitaju za detalje i eventualne probleme, a uglavnom i ne dobijaju validne ugovore. Kada nakon mjesec dana ne dobije platu onda nastaju problemi koji se usmjeravaju na Državu.

Pomorci bi svakako trebali da budu obaviješteni da im je prva instucija za obraćanje, nakon vlasnika koji uporno odlaže i na kraju ne može ili neće da im isplati zarade, Inspektor ITF-a, koji se upravo pojavljuje radi zaštite pomoraca u ovakvim slučajevima. Inspektor ITF-a pokrivaju uglavnom sve svjetske luke. Pomorac ima mogućnost da od Inspektora ITF-a traži, uz ovlašćenje, zadržavanje broda u luci do potpune isplate dospjelih potraživanja po osnovu zarada, ili da sam angažuje lokalnog advokata koji će pokrenuti sudskim putem prinudnu naplatu uz zahtjev za arestiranje broda ili konačno prodaju istog radi isplate potraživanja posadi broda.

Veći problem nastaje kada brodar doživi bankrot i praktično napusti brod koji je opterećen obavezama većim nego što brod vrijedi. U takvim situacijama postupak pomorca je isti ali vrijeme naplate potraživanja je nepredvidivo jer postupak prodaje broda traje dugo, nekoliko godina jer je sve u nadležnosti sudova i zavisi od njihove efikasnosti i prakse. U tim slučajevima se upućuju naši pomorci da kontaktiraju diplomatska ili konzularna predstavništva Crne Gore kako bi im pomogli da se diplomatskim putem izvrše pritisak na vlasnika broda, odnosno brodara da im se isplate zarade ili da im predlože povjerljivog lokalnog advokata. Nakon pokretanja sudskog postupka, u tim situacijama se preporučuje pomorcima da se vrate kući uz eventualnu pomoć za plaćanje troškova repatrijacije od strane Inspektora ITF-a ili diplomatskog ili konzularnog predstavništva Crne Gore. Svakako po okončanju prodaje broda advokat mora prenijeti dobijeni iznos novca na Banku koju mu naznači pomorac.

Potrebno je napomenuti da broj naših pomoraca u takvim situacijama nije velik i uglavnom se prati i koordinira sa ITF Inspektorom u Crnoj Gori.

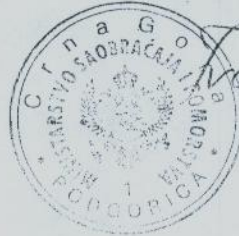
Napominjeno da će se stupanjem na snagu Konvencije o radu pomoraca - Konvencije ILO 2006, od 20. avgusta 2013. godine, koju je ratifikovalo 39 zemalja sa 69% svjetske flote, a koju moraju poštovati sve zemlje, bez obzira da li su je ratifikovale ili ne, smanjiti problemi i uslovi rada na brodu i isplate zarada jer to prelazi u nadležnost Inspektora lučkih vlasti (Inspector of Port state Authority) ili Državne pomoske vlasti (State Maritime Authority- Flag state control), tako da će nadležni Inspektor moći da zadrži brod u slučajevima i ako zarada pomorcu nije isplaćena samo jedan mjesec.

Naglašavamo da je Vlada Crne Gore na sjednici od 27. juna 2013. godine, utvrdila Predlog zakona o sigurnosti pomorske plovidbe kojim su predviđene odredbe vezane za životne i radne uslove pomoraca, te posredovanje pri zapošljavanju pomoraca. Istovremeno, Ministarstvo saobraćaja i pomorstva radi na aktivnostima kojim će se ispuniti uslovi kako bi Crna Gora postala članica Pariskog memoranduma o nadzoru države luke. Imajući u vidu aktivnosti koje se preduzimaju na revitalizaciji crnogorske pomorske flote, do kraja godine planirano je da se pripremi i Predlog za ratifikaciju Konvencije ILO 2006, budući da pomorcima brod ne služi samo kao mjesto rada nego je to i životni prostor.

Na kraju ponavljamo i sugerišemo da i agencije i pomorci moraju biti obazriviji prilikom zapošljavanja i izbora broдача, jer drugog načina nema, samim tim što se radi o crnogorskim pomorcima zaposlenim kod stranih poslodavaca.

S poštovanjem,

MINISTAR

Ivan Brajović
Ivan Brajović